

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

Cap. VII. Primas pugnas & congressus esse contra carnis concupiscentiam,
& voluptates, quæ & libidinem fouent: & ratio eas vincendi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

re ac zelo te conuerte in ipsum hostem, & carnem tuam, ipsam castigando & conteredo, eò quod talia appetat. & sic conlumes ac dissolues omnia terrena, quæ peccati occasione tibi possunt adferre. Quod si te repente in aliquas occasiones & peccandi pericula induxerit, mox ad Deum recurre per orationem, & iugubis te sicut locustas: ut scilicet fugias saltando super talem foueam, & profunditatem, ut periculum euadas. Et quemadmodum locustæ semper saltando progrediuntur, & maioris astus tempore saltant frequentius: ita meritò debes cor tuum ad res celestes frequenter eleuare orationibus, & sanctis alijs affectibus: ne huius-vitæ rebus nimium adhæreas. & tunc maximè frequentius tibi saltandum est, cum tentationū ardor magis premit. Denique si te titillator aliquo tempore remittens, permiserit te tranquillum & pacatum vivere: non te iudices esse securum: sed procul odorare bellum, exhortationem Ducum, & vultuum exercitus: & ad pugnam te præpara. studeas rationes illas addiscere, quas septem vitiorum duces adferre solent, ut victores euadant: & attende tibi diligenter, ut passionum tuarum agmen possis cognoscere. bene enim paratus non vincetur.

Hæc summatim sunt documēta, quæ Dux noster suis electis fuggerit, cū resedit in eis tanquam generosis gloriæ suæ equis, per quos pugnat, & vincit, & coronā obtinet, quam in suo capite gestat: hæc enim victoria, ipsius potius est, quam nostra. Et quenammodum Apostolus monet: quotiescumque vincimus x debemus Deo gratias, qui dedit nobis victoriam per D.N.I.C. eius filium, ad cuius pedes & thronum mittere debemus coronas nostras, quemadmodum y jeniores illi faciebant in Apocal. dicentes & confitentes, ipsum Agnum eas comparasse, & ipsorum capitibus imposuisse. Et quandoquidem ipse cœpit in nobis vincere eo animo ut victoriam prosequatur: resumamus nos animum cum ipsius auxilio, utendo prædictis eius documentis contra particularium vitiorum tentationes, principem septem capitalium: eo modo, quem in subsequentibus capitibus exponemus.

CAPUT VII.

PRIMAS PUGNAS ET CONGRESSVS ESSE CONTRA CARNALE concupiscentia, & voluptates, que galatæ & libidinem fonsent: & ratio eas vincedi.

PRIMUS instrumentum ad omnes suas tentationes est caro, & eius concupiscentia: à qua primus conflictus, & quidem satis cruentus prouenit: cuius ferocitatem depingit S. Ioannes dicens: a se ut dñe equum rafsum, & qui sedebat super illum, habebat gladium magnum: autq[ue] est illi potestas, ut sumeret, & auferret, pacem de terra, & ut iniucem se interficiant. In qua pugna est duplex genus pugnantium: quia carnis concupiscentia duo producit in ordinarii affectionū genera, quæ semina sūt grauissimarū tentationum. Prima sunt furentes & importunissimæ sensualium voluptatum

a Apoc. 6.4.

4.
Mortificatio

5.
Oratio.
S. Greg. 3.

6.
Solicitudo.

Victoria Dei
est.

x 1. Cor. 15.
57.

y Apoc. 4.
10.

Continua-
da est.

Lib. 31. c. 4.

*Carnalia
vita prius
superanda.*

1.
C. 2. de
summo bo
lo c. 22.
Lib. 30 Mo
ral. c. 26.

2.
b Ier. 12. 5.
S. Thom. 2.
2 q. 148. a. 3.
*A facilitori
bus incho
andum.*
Cass. lib. 5.
c. 20. & Col.
5. cap. 26.
c Ephe. 6. 12.
Serm. de ab
dicat. rerū.

3.
*Caro negle
cta ducit ad
omnes celue.*
2. 2. q. 148.
a. 3.

4.

tum appetitiones, quibus gula libidoque souentur: quas S. Gregorius vita carnalis appellat: cō quōd vehementer impellant ad delectationes in cibo & potu, & fœdas voluptates, quæ sunt propriæ carnis, originalis peccati sanguine defœdatae. Quæ caro (ad mysticum sensum attingamus) significatur per *equum rufum*, in quo sedebat primus tentator, qui eam gubernat; eiusque passionibus ac sensibus vtitur ad crudelē nobis bellum inferendū, nosque in hæc duo carnis vitia præcipitandos. quorum pugnæ, (vt ait S. Mendorus) sunt primæ in vita spirituali. in quibus oportet, nos victores euadere, si velimus etiam reliqua vita superare: quemadmodum prolixè ostendit S. Gregorius, dicens: prius oportere hostes vincere, qui sunt *intra ipsam ciuitatem*: postea excedendum ad pugnandum cum iis, qui sunt *extra illam*: si enim ad pugnam exeras cum externis, vastabitur ciuitas ab internis. Cùm igitur gula & libido hostes sint domestici; pugnantque armis nostræ carnis ad delicias propensa; nosque etiam seorsim manentes & inclusos impugnet: necesse est primum nostrum impetum in eos facere, & conaricodem subiicere priusquam alios aggrediamur, qui sunt exterius.

P R A T E R E A, qui contra hostes *visibiles* pugnare non nouit: quomodo nouerit contra *invisibiles*? & qui in *lesioribus* pugnis timidior est, & pusillanimis: quem animum habebit ad pugnas difficiliores? nam si (vt ait Ieremias) b *cum peditibus currens laborasti*: quomodo contendere poteris cum equis. Cùm igitur carnalia vitia sint nobis spiritualibus *notiora*, & gula sit reliquæ *facilior*: qui ab his vincitur, quomodo alia aggredi audebit? imò, vt ait S. Gregorius, qui se *parnis prosterni conficit*: configere cum majoribus erubescit; & qui se videt à *visibilibus* hostibus prostratum, statim coniicit se ab *invisibilibus* prostratum. Cùm, vt ait Apostolus: c *non sit nobis colluctatio aduersus carnem, & sanguinem tantum, sed aduersus Principes, & potestates inferni*. Et idem dæmon, cùm videt, se in *modico* nos superasse: magnum concipit animum nos in *omnibus* superandi.

A C C E D I T, quod si dæmones tormenta nostra bellica configant; non poterimus cum illis congregari; & cùm nostrum corpus cum suis potentissimis animæ instrumentum ad omnes actiones, quibus sit pugnatura, & hostibus restitutura: si corpus ipsum est prostratum, vitiisque gulae & libidinis confitum (quæ notabiliter inueniunt, & inhabile redditum ad bonas reliquæ astiones) in promptu erit, vt in alia innumera peccata nos præcipitent. Et propterea S. Thomas ait: gulam ob suos effectus præminentiam quandam habere super alia vitia: quia in *omnibus* præber aditum. id quōd multò magis efficit libido: cuius inordinatio adhuc est magis pernicioſa.

Q V I D autem dicemus de strage à tentatore per hæc duo vitia illata, quando ei datur *gladius magnus, & potestas*, vt execrabilis sua suggestione via tur,

tar, foueatq; ipsius carnis passiones? statim incipit pacem sumere & auferre, & miserandam in ea discordiam & pestem seminare. Gula (ait S. Basilius) culpam originalem inuexit in mundum: sustulit felicem pacem, qua parentes nostri fruebantur in paradiſo; & causa fuit mortis, quam omnes incurrimus ob gustatum ab Adamo prohibita arboris fructū. Hæc (ait S. Chrysostomus) deiecit eum in hanc lachrymarum & discordiarum vallem; laxavitq; habenas, quibus libido infrenata tenebatur: & sic incepit carnis suæ nuditatem & rebellionem tentire. Et vtraque simul causa fuerunt e diluuii, quod totum mundū submersit: & signis, quo infelix Sodoma conflagravit & idolatriarum, discordiarum, & mortis innumerabilium Israelitarum in deserto: nam, cùm semel ḡ sedis̄ manducare & bibere, surrexerunt ludere, & idolum colere; & alias accedentes ad h̄ mulieres Moabitides adorarunt, in ea rū gratiā Deos earū, quam ergo maiore perniciē & vastationē adferre potest. Satanæ gladius, quā vt pacem dissoluat cū vero Deo, & efficiat vt multi factis negent cultū & adorationem ip̄i debitam? i multi enim sunt (ait Apostolus) imitici crucis Christi, in quem cradile excitant bellum, quorum Deus venter & carnis voluptates; ac propterea eorum finis interitus, & æterna confusio.

Hæc accedit lamentabilis illa discordia, de qua idem Apostolus ait quod kcaro concupiscat aduersus spiritum: spiritus autem contra carnem: hec enim sibi inimicem aduersantur: & quisque pugnat vt alterum vincat, & occidat: Spiritus, vt prauas carnis inclinationes sibi subijciat: hæc vt bonas spiritus propensiones ad se trahendo vincat: quæ vix (vt ait Ieremias) rem sibi iucundam asperxit, cùm instar lequi emissarij hinmit ad rem, quæ illam recreat & oblectat: quamvis mors propterea accidat animæ. In hac autē pugna tam contentio & aneipi duo sunt Duces pugnantibus fauentes: spiritus S. inspirationibus suis fauet spiritui, vt strenuè certet aduersus carnem: at demon execrandis suis suggestionibus tanquam framea fauet ip̄i carni, vt fortiter spiritui resistat, non tam violenter, quām blandè allicio: quod si ille blanditijs huiusmodi emolliatur, & sese illi dedat: vitam amittit, & spiritus S. illum deserit. Quemadmodum Dalila à Philistais, Samsonis hostibus persuasa, blanditijs illum decepit, & causa fuit cur in recederet ab eo Dominus, & in manus incederet Philistæorum: à quibus tanquam vile mancipium tractaretur.

SE D non in solo spiritu damañsistunt, quæ tentator suo gladio infert. Nam ex repercussione adfert alia non leuiora ipsimet carni in rebus, quas illa ad suam volupratem expetit. Si enim diligentius inspiciamus: gula & luxuria quinque illa, quæ huius mundi homines plurimi faciunt, valde destruunt bona scilicet fortunæ, honorem, delicias, sanitatem, & vitam ipsam. Fortuna bona destruunt: quia, vt suis propensionibus ac delitijs satisfaciant, ea consumunt: sicut Esau n̄ primogenita sua vendidit pro lenitis edulio: & abiit,

Gula omne
inuenit
panam.

Hom. 13. in
Mat. tom. 2.

c Gen. 7. 17.

21.

f Cap. 19. 24.

Eze. 16. 49.

g Gen. 32. 6.

h Num. 25. 4.

& c. 31. 16.

i Phil. 3. 19.

s.
k Gal. 5. 17.

I Iero. 5. 8.
Duo duces
pugnantiū.

Caro blæda.

m Indio. 16.
20.

6.
Caro quin-
que damañ-
adfert.

n Gen. 25. 24.

Fortunarii.

o Luc. 15.13.
Honoris.p Psal. 48.
13.21.

3 Eth c. vle.

S. Tho. 2.2.

q. 142. a. 2.

Voluptatis.

q Pro. 23.31.

z Iob. 20.14.

lca. 24.20.

Sanitatis.

t Iob. 20.22.

u Sap. 11.17.

Interrog. 9.

Vita.

x Psal. 104.

3.1.

parus pendens quod primogenita sua vendidisset, ut suam famem exploreret: & filius prodigus o dissipavit substantiam suam vivendo luxuriosè. Honorem laedit; quia despectum hominem faciunt, tanquam degenerantem ab ingenuitate humana, seq; delitijs & voluptatibus tradentein: quæ sunt cum bestijs communes. per illa enim maximè p comparatur homo (vt ait David) iumentus insipientibus & similis factus est illis. Et vere insipientibus comparatur: quia utrumque hoc vitium valde obscurat iudicium rationis: in qua hominis gloria consistit. Et propter hanc causam ebrietas apud homines ingenuos & honoratos, est vitium infame. & de intemperantia dixit Aristoteles, quod sit vitium puerile: eò quod gustatus oblectationem potius sequatur, quam dictamen rationis. Et luxuria, cum crescit, magnam adfert infamiam, & notam ac maculam honori apponit. Quid verò dicam de voluptate, quam utraque tantoperè apperit? quam tamen ipsam, cum nimiae sunt, minnuunt. Et licet blandè initio ingrediatur: in fine tamen vehementer cruciat. Propterea enim dixit Sapiens: q ne intuearis vinum quando flauescit, cum splendor erit in vitro color eius: ingreditur blandè, sed in nonissimo mordet ut coluber; & fuscus regulus venena diffundet. Quasi aperte diceret: cohibe appetitum voluptatis, quem gula & libido in primo suo ingressu adferunt: cogitans & perpendens dolorem & cruciatum, quem post suū accessum efficiunt. nimius enim cibus conuertitur in colubrum, & nimius potus in regulum: &, vt dicitur in libro Iob: r panis eius vertitur in fel affidum intrinsecus: & in honesta dulcedo in vermo. Hæc enim omnia mordent, veneno inficint, & felleam amaritudinem conscientie inferunt: quam hofrendis mortibus rodunt. Imò ipsi corpori graues adferunt morbos ac dolores; & interdum etiam pudorem & ignominiam, & hac ratione parata quasi pecunia exsoluit in septuplo voluptatem, quæ dum peccaret, fuit affectus; manerique miser stomachus cruditatibus affectus, & afflictus: t cum satiatus fuerit, arctabitur, esuabit, & omnino dolor irruet super eum. vt sic locū habeat, quod dixit Sapiens: quia u per que peccat quis, per hec & iorque: ur. ita vt gula & libido carnifices siant eas admittentes; & quæ voluptatis fuerunt instrumenta, sint & cruciatus. Et quod feroz maxime confirmat est, quod (vt S. Basilius perpendit) id quod Deus ad uitæ conséruationem & humani generis dilatationem creauit, conuertatur in lethiferum venenum, mortem adferens cum infirmitatibus grauissimis, & per modos violenti. quemadmodum appetet in Hebreis per desertum ambulantibus: quos Deus à morbis præseruauit; vt enim David dixit: x non erat in tribibus eorum infirmus: in pœnam tamen gulae, & libidinis, violentas, valde quæ horrendas mortes sunt perpetræ.

Ex dictis facile intelligitur, quæ sit ferox primus hic tentator, equo insidens ruso indomitæ carnis: quando Deus illi permitit g'ndium suum vi-

brare.

brare. Contra quem inuit pugnam Dux noster Iesus in suis electis, in quibus & per quos ingreditur vincens ut vincat: quia suis inspirationibus mouet, strenueque adiuuat, ut minores hostes superent: & ita possint etiam maiores vincere: ut scilicet carnalia virtus superantes, possint etiam spiritualia prosterne: & gula vincentes, libidinem quoque vincant: & hac superata, etiam iram, Superbiam, & reliqua ferociora vincant.

PRIMVM autem, quod ad vincendum in his pugnis, illis inspirat, est prior imbecillitatis cognitio, ac defectus virium ad vincendum, nisi ipse met Dominus pugnet & vincat in eis: quemadmodum Salomon, etiam si fortius esset animam bonam, ad bona scilicet propensam, corpusq; haberet incoquatum, beneq; constitutum, fatebatur tamen, se non posse esse continentem, nisi Deus hoc ipsum ei daret. Sed distinctius adhuc Apostolus hoc expressit, qui omnium nomine dicebat: *z video aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meæ, & captiuantem me in lege peccati, qua est in membris meis: Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius, a mortali sc. hoc corpore: qui tamen seipsum consolans statim subiungit: gratia Dei per Iesum C. D. N. Hic Salvator pugnat, vincitq; in me & per me carnem meam. Ipse rufum hunc e- quū domabit, dæmonemq; ipsum gubernantem, vincet: eiusq; gladiū hebetabit.* Ne timeas, o anima, pugnam inire contra hunc hostē, si Christi tempe- rantiā & castitatem amplectaris. Accipe in manu tua eius arcū, adhibens eius verba, & exempla, doctrinam eius, & crucem: eiaculare in carnem tuam sagittas, dicens ei: o misera & cæca: Dominus tuus tibi dicit, a beatos esse qui lugent: b vix autem ius, qui rident: quia lugebunt & fliebunt. tu vero queris, vt indulgeretur comedas, & bibas: ipse in cruce pendens, felle & aceto potatur: & tu cibos & escas queris magni pretij: ipse ardet igne dolorum & cruciatuum: & tu que- ris ardere igne sensualium voluntatum: non ita erit in posterum. Sed quemadmodum ipse carnem suā habet tribus clavis affixam cruci, & ex suis vulneribus sanguinis torrentes fluunt: ita ego meam crucifigā, ieunijs, verberibus, cilijs & alijs aperitibus sanguinem ipsum, si opus sit effundendo, vt omnia eius vitia & concupiscentias mortificem. ut hac ratione rufum illum colorem, quo iam est tintæ, permute ne in posterum rubeat sanguine peccatorum, sed proprio, quem pro eis effundam; & c agnus inguine, in quo Sancti lauerunt & dealbauerunt fratres suos, corpora scilicet & animas. Et quoniam sanguis hic in sanctis Sacramentis est repositus: eis ego me muniam contra vitia carnis, præcipue sanctissimo altaris Sacramento, in quo castissima & immaculata Agni caro consistit; & d vinum germinans virgines: cuius cibus & potus confortabit carnem meam, aduersus gulæ & libidinis tentationes, facietque illam temperantem & castam.

Y. Difide tibi.

y Sep. 8.20.

z Rom. 7.23.

2. Christum
mittare.a Mat. 5.5.
b Luc. 6.23.3. Mortifica-
tio.

c Apoc. 7.14

4. S. Sacra-
menta.
d Zach. 9.17

5.

Imaginatio
frananda.

6.

c Gen. 25,25
f cap. 32,25.Ducis spiri
tual. tract. 1.
cap. 2.
Deus orati
one vincen
dus.7.
Occasio vi
stanta.

g Ies. 11,6.

h Mat. 18,8.

Otium ner
vus peccati.Ten: atio à
parentibus.

HISCE considerationibus ac re medijs danda tibi est opera, vt hostis gladium ex eius manibus excutias, aut certe hebet redas, vim reprimēs imaginationum, quas in te repente iaculatur, aut ipsa tua phantasia ex se producēt & studens, loco prauarum, bonas proferre. Nam quemadmodum clavis clavo pellitur: ita praua cogitatio pellitur bona; & imaginatio Christi crucifixi, imaginationem pellet delectationis impura; & ignis infernalis apprehensio, libidinosi ignis representationem extinguet.

PRÆTEREA sicut Iacob, cūm videret, se persecutionem pati à fratre suo Esau, quod erūsum significat, recurrit ad orationis remedium, lacrymisque luctabatur tota nocte usque mane cum viro, hoc est cum ipso Deo: qui tenet nērum fēmoris eius, & statim emarcuit: mutauitq; nōmen eius Iacob in Israēl, dicens: si contra Deum fortis fuisti, quanto magis contra homines praeualebis? ita quādo experieris persecutionem carnis tuæ, & effrenis huius equi rufi, atque arcum orationis; & iacias ad Deum iaculariarum orationum sagittas, quæ eius cor penetrant: & ita virgere cum perge, donec in tuum veniat auxilium; & carnis tuæ nēruus, amor scilicet sensualis, & voluptatum appetitio, cuiusvis inititur, emarcescat: nam, si in Deum eris fortis, orationibus tuis eum devinciens: praeualebis contra tuos hostes, pugnante ipso in te, & per te, ad eos prosterendos.

DENIQUE, quoniam dæmon etiam te aggredietur in equis rufis multorum hominum, aut mulierum, hellionum, & impurorum, vt per eos in hæc duo vitia deiiciat: reuoca in memoriam id, quod Deus D. N. iussit facere Ducem illum Iosue, cūm egrederetur ad pugnam contra suos hostes: g equos, inquit, eorum subnervabis. Ille (ait Origenes) Dæmonis equos subnervat, qui gladio mortificationis nēruos abscondit temptationum, carnis scilicet passiones, & exteriores occasiones, quibus illæ aluntur & fuentur. Ideo enim noster Saluator dixit: h si pes tuus scandalizat te, absconde eum, & celerimè proice abs te. Fuge tam perniciosem societatem, & absconde nēruos tuorum affectuum gladio verbi Dei, & rationum, quas attulimus. Absconde quoque gula & libidinis nēruos, qui sunt cibi, & condimenta pretiosa, & luxuria; & vina remoue pretiosa, & condita, coniuicia, comedias, ludos & aspectus minus compositos, aliaque profana otia, & quæ talibus peccatis occasionem præbent; & ipsam otiositatem, quæ prædictorum omnium est nērus: & hac ratione tutior eris. Reliqua ad utrumque hoc vitium pertinuentia proponentur in proprio de continentia & castitate Tractatu. Imponamus tandem huic capiti finem, insinuando inordinatas alias affectiones, quas concupiscentia carnis producit inter parentes, & filios, fratres, & cognatos, qui magis ad literam significantur per equum rufum, in quo Dæmon sedebat cum suo gladio, vt Christum D. N. eiusque Discipu-

los

los persequeretur, quemadmodum ipse metu monuit: nec in hanc diem cef-
sat; eadem via, & per eosdem suos milites eos tentare & persequi: qui ad sta-
tum Religiosum sunt vocati: quemadmodum apparebit; cum de eo statu ser-
mo instituetur. Ad eum enim reicio, quod spectat ad hanc temptationem,
nam inter Christianos illi maxime importunam hanc temptationem senti-
unt, qui agunt de Religioso statu suscipiendo.

C A P V T VIII.

O C V L O R V M C O N C V P I S C E N T I A M , C V R I O S V M
scilicet sciendi desiderium, ac proprium iudicium, radicem
esse multarum temptationum contra fidem, & Chri-
stianam perfectionem: & quaratio-
ne illæ vincende.

Post pugnas cum carnis concupiscentia, sequuntur illæ, quæ habentur cum concupiscentia, quam S. Ioannes appellat oculorum, quæ (ut ait S. Thomas) consistit in deside-
rio inordinato res duas consequendi, quæ in mundo sicut, scientiam scilicet, & dimitias. PRIMA concupiscentia
appellatur CURIOSITAS: quamvis hoc nomen non
satis eius vim explicet, est enim inordinatio illa oculorum, quos peccatum
aperuit, cum serpens tentans Euam dixit: b in quocunque die comederitis ex eo
fructu, aperientur oculi vestri: Et eritis sicut Dii scientes bonū & malū: qua con-
tentiente in temptationem, inuaserunt & occupauerunt eam duæ oculorum
concupiscentia valde per nitiose. Prima oculorum materialium corporis, qui
statim appetiuerunt curiosè videre res nouas, pulchras & iucundas, quæ
corporis sensus recrearent. Et ita addit Scriptura Sacra vidit mulier quod bo-
num esset lignum ad vescendum, & pulchrum oculis, appetuq; deletabile. Non
absque causa (ait Rupertus) ponitur in textu verbum illud, vidit mulier, non
quod prius non vidisset, ab ore ipsum scientie, sed quod tunc curiosis ocu-
lis eam aspicerit, attendens ad oinnia, quæ in illa erant: ut aspectum suum,
gostatum, & reliquos sensus recrearet. Et ex hac oritur altera concupiscen-
tia oculorum animæ spiritualium, qui scire desiderant bonum & malum, si-
c ut Deus nouit: appetentes superbe & arroganter singularem in scientijs
excellentiam, vt plurima nouerint non curantes, an illa bona sint, an mala;
vilia; an pernicioſa. Et quamvis concupiscentia ad oculos aperiendos diri-
gatur eos tamen multo amplius excœcat ingentibus ignorantij, & errori-
bus illam comitantibus. Quemadmodum misera Enæ in illa temptatione e-

al. 10a. 2. 16.

1. 2. q. 77 a. 5

Curiositas.

b Gen. 3. 5. 6

1.
Videndi.L. 3. de Tri-
nit. c. 92.
Sciendi.